

valamint az Agrárközgazdasági Intézet közelmúltban elvégzett munkaerőpiaci felmérései alapján.

Király Gábor (kutató, Agrárközgazdasági Intézet): *Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás változó foglalkoztatási környezetben*

Az éghajlatváltozás elkerülhetetlen alkalmazkodási kényszert jelent a mezőgazdasági termelők számára. Az olyan kézimunka igényes ágazatban, mint például a szőlő- és bortermelésben kulcsfontosságú, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás a foglalkoztatási környezet változásait is figyelembe vegye. A megfelelő időben végrehajtott alkalmazkodás, valamint a kockázatok figyelmen kívül hagyása már rövidtávon versenyhátrányt, hosszútávon pedig a termelés ellehetetlenülését eredményezheti. Az előadás egy, a közelmúltban indult kutatás problémafelvetését és első eredményeit mutatja be. A Mátrai borvidéken folytatott kutatás célkitűzése a gazdálkodók éghajlatváltozás narratívájának megismerése, különös tekintettel azokra az észlelés és szociál-kognitív folyamatokra, amelyek meghatározóak az alkalmazkodással kapcsolatos döntéshozatal során.

Hamza Eszter (kutató, Agrárközgazdasági Intézet): *A generációváltás kihívásai a mezőgazdaságban*

A mezőgazdaság jövője szempontjából az egyik legnagyobb kihívás a generációs megújulás, hiszen a gazdaságvezetők előregedése a fiatal gazdákat segítő támogatások, intézkedések ellenére évtizedek óta tartó probléma az Európai Unióban, és Magyarországon is. Szakirodalmi források, szekunder adatok elemzése, valamint két primer kérdőíves adatgyűjtés és szakértőkkel, gazdálkodókkal készített interjúk tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a hazai környezetben a mezőgazdaságban a generációváltás zömmel családon belül történik, legfőbb akadályozói az idős generáció alacsony gazdaságátadási hajlandósága mellett az átadást és öröklést érintő adminisztrációs terhek, a fiatalok földhöz- és hitelhez jutási nehézségei, valamint a generációváltás feltételeivel kapcsolatos információhiány. A kutatási eredmények szerint a megoldást a probléma komplex szemléletű, üzemtípus és szociodemográfiai jellemzők szerint differenciált kezelése jelentheti, amelyben a pénzügyi támogatások mellett az adózási, földügyi szabályozás, valamint a személyre